آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین ارگانی

نمره ۱۹ (۳۰۸) ایکینجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌سی: ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۵ شنبه ۴ مهر ۱۳۲۵

تک نمره ۱۰ شاهی

آیه	ایللیک	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

هر کس ئوز وظیفه‌سینی انجام وئرسین

ایش نه قدر آغیر و چوق اولورسا اولسون معین بیر اصول ایله اداره اولونورسا هئچ کس اونون آغیرلیغین حس ایتمیه‌جکدیر. ایشلری بیر بیرینه قاتیشدیرماق ایشلرین سرعتله انجام تاپماسینی دایاندیرب وقفه‌یه دوچار ائدیر. نئجه‌کی گوروروک چوخلاری ئوز ایشلرینی هانسی اداره‌یه مربوط اولدیغینی دوشونمه‌ییب و یا دوشوندوکی حالدا مربوط اولان یئرلره مراجعه ایتمکدن بویون قاچیریر. دیمک بئله لیکله باشقا اداره‌یه مربوط اولان بیر ایش صلاحیتسیز بیر اداره‌یه مراجعه ایتمکله او اداره‌نین ایشچیلرینین وقتینی آلیب و اونلارا چتینلیک تورمدیر. مثلا عدلیه اداره‌سینه مربوط اولان بیر ایشی فرقه‌یه و یا انجمنه مراجعه ایدیرلر. یا دا که اونه مسئله‌لر قابقا آتیلار حتی، اصلا اولاردین مطرح اولونماسی شرط دئییلدیر. وطنداشلار ده بیر چوخلاری نه ده ئوز وظیفه‌لرینین کنارا چیخیب نظرلرینه مربوط اولمایان بیر ایشی گورمک ایسته‌ییرلر. فرقه عضولرینین بعضی سینه جورقلی بیر کیمی مراجعه ایدیلیرلر اولمالی بولایشی ئوزلرینه مربوط اولمادیغینی سویلیه‌رک ایستمه‌دیکلرینی ئوز فرقوی ایشلرینی ال چکیب باشقا بیر ایشی گورمک مجبوریتینده واقع اولورلار. بودا ینه ایشلرین سرعتله انجام تاپماسینین قارشیسینی مانعچیلیک یاراداییر.

هامو بیر دفعه‌لیک گورمه‌لیدیر ایشلرینی دوشونوب و ئوز قانونی مسئولیتی حدودینده وظیفه‌سینی انجام وئرملی‌دیر. هر کس ئوز ایشینی گورمه‌سه هئچ بیر اشکالا دوچار اولمایب و

اینین آغیرلیغیندان زحمته دوشمیه‌جکدیر.

وقت عزیزدیر. اونون هر دقیقه‌سیندن بئله استفاده ایتمک هر بیر فرقه عضوی و آذربایجانلی نین ان لازمی شعارلاریندان اولمالیدیر.

ایشلرین بیر یئرین باشینا توکولمه‌سی ایکی جهتدن ضررلیدیر: اول او آدام ایشلرین آغیرلیغینا گوره ایشلری لایقیجه یئرینه یئتیره بیلمز؛ ایکینجی او ایشلره عهده‌دار اولان آداملاردان غیر مستقیم اولاراق استفاده اولونمادیغیندان اونلار فایداسیز قالیب ایشلر آخساییاجاقدیر. وقتدن و انسان انرژی سیندن وقتینده و لازملی استفاده ایدیلیرسه ایشلریمیز سرعتله یئرینه یئتیریله‌جکدیر. هر کس گرک ئوز وظیفه‌سین انجام وئرسین.

احمد — ا

مستر بوین ایله مسیو مولوتوفین گوروشی

دونن مستر بوین انگلیس خارجی ایشلر وزیری سوومت اتفاقی خارجی ایشلر وزیری مسیو مولوتوف ایله گوروشموشدیر. گوروش پاریس کنفرانسین کئچدیگی حقینده اولموشدور.

خارجی ایشلر وزیرلرینین بیان‌نامه‌سی

دوورت بویوک خارجی ایشلر وزیرلری بیر بیان نامه نشر ایده‌رک ۴ خارجی ایشلر وزیرلرینین معاونلری نین سابق ایتالیا مستعمره‌لرینین هر بیر نقطه‌سینده تحقیقات اجرای بیر هیئت گوندرمکه صلاحیتلی اولدوقلارینی بیلدیرمیشلر.

آقای پیشه‌وری‌نین یانیندا

چهارشنبه گونی شهریور آیینین ۳۱ نده سحر ساعت اون‌بیرده آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی قومیته‌سی بناسیندا آقای پیشه‌وری‌نین معاونلریندن و دموکراتیک نهضتین جدی ایشچیلریندن اولان آقای شبیده ایله ملاقاته موفق اولدوم.

من بئله دوشونوردوم که، آقای شبیده چوخ دیللر بیلن، جدی، فعال و انقلابچی بیر شخصدیر.

آقای شبیده‌نین اوطاقیندا نگهبانلارین (فداییلرین) فرمانده‌سی ژنرال دانشیان ایله تانیش اولماغا فرصت تاپدیم اونون‌ئوزلی باخیشلاری، گوزلری اونون ژیرکلیگینی افاده ایدیب جلب ایدیجی و ثابت قدم اولدوغونی آیانه یئتیریردی.

بو بویوک انقلابچی‌ده چوخ باخین بیر یولداش و خوشاگلن ساده بیر شخص گوروردی.

مهم گوروشه گئدیگیمی آقای پیشه‌وری‌نین اطلاعینه یئتیردیلر.

آقای پیشه‌وری آزادیخواه «آژیر» روزنامه‌سینین سابق شهرتلی مدیری و آذربایجانین بو گونکی دموکراتیک نهضتین بویوک رهبری ایشلرینین چوخ اولدوغیا باخمایاراق آرتیق محبت ایله ئوز اوطاقیندا منی قبول ایتدی.

گوروشدن و احوال سوروشدیقدان صونرا فرصتدن استفاده ایدرک آقای پیشه‌وری‌نین وطن یولوندا گوردیگی اهمیتلی ایشینی و اونی موفقیتله باشا چاتدیرماسینی صمیمیتله تبریک ایتدیم.

شهرده گوزمه‌جاریان‌ده گئتدیکلرم، محکم نظام، انتظام، دولت اداره ایشچیلرینین خلق ایله مهربانچیلقلار رفتار ایتمه‌سی، خیابانلاردا گئدیش ـ گلیشین گوزه‌ل بیر صورتده انجام تاپماسی، سردار باغینین خلقه خدمت ایتمک ایچون مدنی بیر حالا سالینماسی و ایراندا ساده‌یه‌سی اولمایان تیاتره، ملی اوپرا گسترین و دیگر اجتماعی موسسه‌لرین الده ایتدیکلری بویوک موفقیتلری خصوصیله ئوز حیرتیمی اظهار ایتدیم. صونرا من آقای پیشه‌وری‌دن سوروشدوم:

فرقه‌لرین ائتلاف و همکارلیغی حقینده مرکزده گئتمن مذاکره‌لر خصوصـ

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

ایران کارگرلر اتحادیه سینین دنیا سندیکالاری اتحادیه سینه داخل اولماسی

دنیا سندیکالاری اتحادیه‌سینین باش کاتبی یولداش لوئی سایانین ایندیکی تلگراف موجبینجه دنیا سندیکالاری اتحادیه سینین اجرائیه قومیته‌سی ایران کارگرلر اتحادیه سینین دنیا سندیکالاری اتحادیه سینه الحاقینی تائید ایتمیش و آقای روستا دنیا سندیکالاری شوراسینین دائمی عضولیگینه قبول اولونموشدور.

«ساندئی تایمز»ین موسقوا مخبری جناب آلکساندر وئرکئنین

۱۹۴۶ نجی ایل سپتابرین ۱۷ ـ سینده ژنرالیسموس ستالینه گوندردیگی مکتوبدا وئردیگی سواللارا

ژنرالیسموس ستالینین جوابی

سئوال ـ حاضردا بوتون دنیادا بیرچوخ مسئولیتسیز دانیشیقلار ایچون موضوع اولان «یئنی محاربه» تهلکه‌سینین حقیقتا اولدوغیا سیز اینانیرسینیزمی؟ بئله بیر تهلکه وارسا، محاربه‌نین قارشیسینی آلماق ایچون نه کیمی تدبیرلر گورولملی‌دیر؟

جواب ـ حقیقتا یئنی محاربه تهلکه‌سی اولدوغیا من اینانیرام.

«یئنی محاربه» حقینده ایندیکی باشلیجا اولاراق حربی ـ سیاسی کشفیاتچیلار و ملکی مامورلار آراسیندا اولان اونلارین ساجا آز طرفدارلاری هایـکوی سالماقدا دیرلار.

اونلارا های ـ کوی هئچ اولمازسا بونا گوره لازمدیر که الله مقابل طرفلرین سیراسیندا اولان بعضی ساده دل سیاستچیلاری محاربه واهمه‌سیله قورخودسونلار و بئله لیکله مقابل طرفلری دها آرتیق گذشته گئتمکه وادار ایتمکله ئوز حکومتلرینه کومکلیک ایتسینلر، ب ـ ئوز ئولکه‌لرینده حربی بودجه‌لرین آزالدیلماسینا قارشی بیر مدت چتینلیک تورتسینلر.

ت ـ قوشونلارین اوردودان بوراخیلماسینی ایشینی لنگیتسینلر و بونونلادا ئوز ئولکه‌لرینده ایشسیزلیگین سرعتله آرتماسینین قارشیسینی آلسینلار.

«یئنی محاربه» حقینده ایندیکی هایـکوی، حاضردا حقیقتا موجود اولمایان «یئنی محاربه» تهلکه‌سیله اصلا قاریشدیرماماقلازمدیر.

سئوال ـ بویوک بریتانیا ایله آمریکا بیرلشمیش شتاتلارینین سوومت اتفاقی ایچون قصدا «کاپیتالیست احاطه‌سی» یاراتدیقلارینی سیز گمان ایدیرسینیزمی؟

جواب ـ من ظن ایتمیرم که، بویوک بریطانیانین و آمریکا بیرلشمیش شتاتلارینین حاکم دائره‌لری «سوومت اتفاقی ایچون» قصدی ایسته‌سه‌لرده، «کاپیتالیست احاطه‌سی» یارادا بیلسینلر. من اونلارین بونو ایستدیگینی ده ادعا ایلمه‌رم.

سئوال ـ جناب اوالاسین صون نطقینده‌کی سوزلرله دیسک، انگلتره غربی آوروپا و بیرلشمیش شتاتلار امین اولا بیلرلرمی که، سوومتلرین آلمانیاداکی سیاستی روسلارین غربی آوروپایا قارشی چئویریلمیش بیرلری ایچون بیر آلت اولمایاجاقدیر؟

جواب ـ سوومت اتفاقینین آلمانیادان غربی آوروپایا و آمریکا بیرلشمیش شتاتلارینا قارشی استفاده الده جکینی من غیر ممکن حساب الدیرم. من بونو، اونا گوره‌ده غیر ممکن حساب الدیرم که، سوومت اتفاقی آلمان تجاوزکارلیغی علیهینه بویوک بریتانیا و فرانسه ایله قارشیلیقلی یاردیم حقینده باغلادیغی مقاوله ایله، آمریکا بیرلشمیش شتاتلاری ایله ایسه اوچ بویوک دولتین پوتسدام کنفرانسینین قرارلاری ایله علاقه‌دار اولماقدان علاوه، غربی آوروپایا و آمریکا بیرلشمیش شتاتلاریا قارشی آلمانیادان استفاده ایتمک سیاستی سوومت اتفاقینین ئوز اساس ملی منافعیندن اوزاقلاشماق دیمک اولاردی.

مختصر دیسک، آلمانیا مسئله‌سینده سوومت اتفاقینین سیاستی آلمانیانی حربی اقتدار دان سالماق و دموکراتلاشدیرماقدان عبارتدیر. منیم فکریمجه آلمانیانین حربی اقتداردان سالینماسی و دموکراتلاشدیریلماسی

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

گلستان باغینین اطرافینده‌کی آرخلار

آقای استیان ماشتیان منخصصی اداره‌میزه گونده‌ر دیگی بیر نقشه‌ده گلستان باغینین دوره‌سینده‌کی آرخلارین اساسلی دوزه‌له‌سی ایچون پیشنهاد ایتمیشلر که، صو مجراسینین داشلاری ایندی لیکده توربالقادا یاندیغی ایچون تئزلیکله آرادان گئده بیلر، بونا گوره اونوربالین یئرینه شفته آهک ایله و یا داش ایله دیوار قایریلدیقدان صونرا دوامل اولاجاقدیر اونلارین بو پیشنهادی یئرلی اولدیغیندان بیز بلدیه اداره‌سینین نظرینی بو موضوعه جلب ائدیریک.

آذربایجاندا کی امنیت و عدالت

ایران مطبوعاتیندن

اخلاس و اوغورلوق آذربایجاندا صفر درجه‌سینه تنزل ایتمیشدیر. آذربایجاندا محکوم اولونان اشخاص تهراندا بویوک مقاملارا یئتیشه بیلرلر...!

آذرین ۲۱ بعدیت بیری تبریزده تاپیلان امنیت هئچ بیر زماندا و تاریخده گورونمه‌میشدیر. من اوزوم تبریزده کئچیرتدیگیم اضطرابلی و قورخولی گئجه‌لری هیچوقت اونودا بیلمه‌رم. نئجه‌کی بوتون خلقین ئوز جانینه و مالینه تامینی یوخ ایدی.

۲۱ آذردن قاباق اوغرولار و بولهـکسلر اسلحه‌لی و اسلحه‌سیز خلقین قارشیسینا چیخیب خلقی سویوب سوواردیلار. خلقین ائوینین دیوارلاریندان بوغازی کئچیب اوغورلوق و تعدی ایده‌ردیلر.

۲۱ آذرین صبحینده، او گون‌کی شهر دموکرات قوه‌لرین الینه دوشدی خلق ئوز ساعتلرینی قورخولی و اضطرابلی بیر حالدا کئچیریردیلر. من ئوزوم او گون ساعت ۵ صبح ده روزنامه‌چی یولداشلارین سراغینه کئتمه‌ر کی بیر منظره گوردوم که تماشاچی خلقین اضطرابینی آیدین ایدیردی. هله هوا یاخشی ایشیقلانمامیشدی. بیرقاچ صون طبیعی اثرینده قورخولار و انقلابلاردان اله گئچیردیکلری تجربه‌لره گوره اتانه‌لرینی ئوزگه یئرلره انتقال وئریردیلر. گلوله سسی شهره ولوله سالمیش ایدی. هله شهرین جمعیتی ده چوخی گئجه شهرین یادگارینین قداللی قوه‌لرینه تسلیم اولماغینی بیلمیردیلر گون گئت گئده بوغازی قالخیردی. گلوله‌لر سسیندن دوشوردی. خلق ائولریندن ایشیگه چیخارکن شهرین‌فاتحه‌سینی دگیشیلیش ملاقات ایدیردیلر که: چوروموش فساد و اوغورلوق منبعی اولان دولتی دستگاهلار یئتیشه بیلمیشدیر.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

فرانسه‌نین ایکینجی اساسی قانونی ۱۸ گون صونرا فرانسه افکار عمومی‌سینه عرض ایدیله‌لیدیر. بیرینجی «قانون اساسی» گئچن «مای» آیینده ده آراء عمومی‌یه مراجعه ایدیلدی و رأی وئرمکده اشتراک ایدنلرین نصفدن بیر میلیون بوقدریسی بو مخالف رأی ایله رد اولوندی.

فرانسه آلمان اشغالیندان خلاص ایدیلدیکدن صونرا فرانسه‌نین «موقتی مقاومت مجلسی» طرفیندن تصویب ایدیلمیش و افکار عمومی طرفیندن قبول اولونموش بیر قانون اوزره «مؤسسان مجلسی» انتخاب ایدیلمه‌لی و بو مجلس ده اکثر ۷ آی مدتینده تصویب ایده‌جکی «اساسی قانون» خلقین آراء عمومیه‌سینه عرض ایدیلملی و عین حالدا گله‌جک بیر مجلس ایچون انتخابات ده گئدملی ایدی. زیرا اگر اونوما اولورسا قانون اساسی تصویب ایدیلدیکی تقدیرده: انتخاب ایدیلمش مجلس «مقننه مجلسی» یا «اساسلاماق» و مملکتین ایشلرینی اداره ایده‌جک و قانون رد اولوندیغی حالدا بو مجلس (ایکینجی مؤسسان‌مجلسی) حساب ایدیله‌جک و یئدی آی ظرفینده (ایکینجی قانون اساسی) نی تدوین ایلیه‌جکدی.

بیرینجی مجلسین انتخابانی، داخلی شرایط حیثیندن فرانسه‌ده قاناعتـ

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

دوورت خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

دونن گئجه پاریسده انگلیس، سوومت، آمریکا و فرانسه خارجی ایشلر وزیرلری جلسه تشکیل وئرمیشلر. بو جلسه ۴ ساعت دوام ایتمیشدیر. جلسه‌ده صلح کنفرانسی ایشلرینین ایره‌لی گئتمگی ایچون بیر نئچه نهیه اولونان باره‌سینده مذاکره اولونموشدور.

بئی عصر مجله‌سیندن

جوره‌لی ط. فرخ زاده

بین‌الخلق دوستلوغا مانع اولان نه‌دیر؟

انگلوساکسون دولتلری‌نین اوچ‌عظمت‌اودان قابلق خارجی ایشلر ناظرلاری جلسه‌سینده اوچده ایکی رای مسئله‌سی ویرده یکلری حالدا بیردن اوز عقیده‌لرینی دگیشیب اونون عکسینه اولان عادی اکثریت پرنسیبی طرفدارلیغینده اصرار ایتمه‌لری قیداینت کافیدر. تاریخده بین‌الخلق رابطه ساخلایان ایکی بویوک دولت باشقا بویوک دولت‌لرایله بیرلیکده دوشدوکلاری بیر قراری ساعت دقیقه بوتون دنیا قارشیسیندا اونا تجاوز ایتمک کیمی بیر مثال گتیرمک اولدوقجا چتیندر. بورادا داها هیچ بیر منطق اولا بیلمز. خارجی ایشلر ناظرلاری طرفیندن چیقاریلمیش قرارین دوشمنلری‌نین عادی اکثریتین اوچده ایکی اکثریتدن دموقراتیک اولدوغونو ثبوت ایتمکدن اوتری ایتدیکلری معاصر سعی‌لر هیچ بیر تاثیر باغیشلایا بیلمه‌ییر. اونی ثبوت ایتمک گوشین فرصت چیخیب فرصته باتماسینی ثبوت ایتمک کیمی غیرممکندر.

ایله بیر آنلاماز شخص تاپیلماز اولماز که بین‌الخلق مسئله‌لرین حلینده بویوک و کیچیک دولتلرین هم‌ارایلیکین اولماسینی دموقراتیزما یاخین اولدوغونی بیله‌ییب و اونوتلا برابر بورادا باشقا بیر قرارلاری حاکمیت ایتمک دولتلره تصادفی ویا غیرتصادفی اولاراق تحمیل ایتمک بین‌الخلق رابطه‌ده اولان دموقراتیک پرنسیپلری آرادان آپاریمیش اولدوغونی آنلایا بیلمه‌سین.

«غربی دموقراتیانین مشهور مبارزه‌لری» ایچون صلح قونفرانسیندا اولان سس‌ویرمه مسئله‌سی هیچ بیر پرنسیپ مسئله دیه سایلماز. خارجی ایشلر ناظرلارینین قرارینه عکسی چیخانلارین حقیقی یاپلاری مذاکره جریانلارینده آیدین اولاراق اوزونی اوزه چیخارمیش اولدی. بوندان اوتری فقط انگلوساکسون دولتلرینین طرفدارلاری دگل حتی باشقا تولکه‌لردن اولان طرفدارلاردا اونی میدانا چیخارماق ایچون ثبات ایدیرلر. اونلار خارجی ایشلر ناظرلارینین صلح قونفرانسیندا سس ویرمه قایداسینی آلدیقی قرارینلو ایدیلمه‌سی بارمسینده گوتوره‌دیکلری حسابی هیچ کسدن گیزلینک بیله ایستمه‌ییردیلر.

بوحسابلار بارمسینده فرانسه روزنامه‌سی «پوپولر» وعلاند نیابنده‌لری آچیق‌جاسنا دانیشیردیلار. بوحساب لاوردا دالسر آوستریالی نماینده‌سی «ایوات» ایله اشاره ایتدیکده ایدی معلوم اولدوغونا گوره بولارهاموسی انگلوساکسون دولتلری‌نین اوز «مشتری‌لری» ایله برابر ۱۲ و یا ۱۳ سسله عادی سچکیده مرفلیک ایدیلمه که گوره نه‌یمک مرغلیکی قبول ایتمک ایچون اوچده ایکی یعنی ۱۴ رای امیدایتمه‌یلیبه‌جکلری ایله نتیجه‌له‌نیر صلح قونفرانسینین حرمت وایشلره‌ینی یونگولتمه‌سینی تامین ایتمک چاغیریلمیش خارجی ایشلر ناظرلارینین جلسه‌سینده دوتدوقلاری تصمیم‌لرعلیهینه چیخان ایکی انگلوساکسون و باشقا دولتلرین دیکته‌ایتدیکلری غنه‌لربوتلا رادان عبارتدر. بئله‌لیکله پاریس صلح قونفرانسینین بین‌الخلق دوستلوق آراسیندا چکدیکی حصار و انگللر گوز قارشیسیندا دوره‌لاندادر بونلارین هاموسی انگلوساکسون دولتلرین واونلارین آردینجا انگلو آمریکا بلوکین اوز ایسته‌کلرینی باشقا دولتلره تحمیل ایتمک ایسته‌دیکلرینی نشان ویره‌جکده‌دیر.

بو سیاستین طرفدارلاری گتمه‌سی بیر نفر چتین اولان ولی بوتون بویوک دولتلر و کیچیک دولتلرین قبول ایتدیکلری راضیلیق یولیله گتمه‌کی اول گوروشده آسان‌اماحتی مغلوبیته دوغرو گتمکدن اوز ایستدیکلرینی باشقا دولتلره تحمیل ایتمک کیمی دولتلری ازمک یولی ایله گیتمه‌که ترجیح ویریرلر.

بوتشت‌لرین معاریه‌دن سونراکی بین‌الخلق دوستلیقدا محو ایدیجی بیر صورتده تاثیر ایتمه‌سی تعجبلی دگیل.

بو سیاست فقط بولالیق سودا بالیق دوتماق‌ایسته‌ین و بویوک دولت‌لرین آراسیندا نفاق‌سالماق ایسته‌ینلر ایچون الوپریشلیدر بوسیاست بویوک دولتلر آراسیندا نفاق‌سالماق ایسته‌ین بین‌الخلق محیطی زهرله‌ییت دنیا ارتجاعیلرینین شادلیقنا سبب‌اولا بیلر.

بئله‌لیکله بو دلیل‌لرین تشریح ایدیلمه‌سی سون زمانلار بین‌الخلق محیطینده دوغماقدا اولان تاثیرلی آچیق و آیدین‌اولاراق عکس ایتدیرمکده‌دیر.

بیر طرفدن بویوک و کیچیک دولتلرین حاکمیتی و اونلارین‌قانونی حقلرینه حرمتله یاناشیلماسینی سعی ایدیلمکده‌دیر سوومت دولتی بوسیاستی تعقیب ایدیر. بویرلـه محکم صلح و تهلکه‌سیزلیکی یاراتماقدان اوتری چالیشان آزادی خواه و دموقراتیک دولتلرین ایسته‌کلری ایله اویغون گلمکده‌دیر.

بوراداد بئله معلوم اولور که بو و یا باشقا بیر بین‌الخلق یغینجاقلاردا تام اکثریت‌و یا هیچ اولماسا بویوک بیر اکثریتین قبول‌ایده‌جکی حقینده بیر قرار چیقاریلمالیدر بئله‌بیر قایدا بیر نیجه دولتلرین باشقا دولتلره اوزمقصدلرینی تحمیل ایتمک نتیجه‌سینی قاباقیندن آلمیش اولور.

بئله بیر قایدا اوزون بیرصلح و تهلکه‌سیزلیکی تامین ایتمک ایسته‌ین آزادیخواه دولتلرین دوستلیغی حرمته قارشیلیب عقیده‌لرین یاخینلاشماسینی و راضیلاشمیش قرارلارین تیجه‌ده چاتدیریلماسی ایچون داها دوزگون بیر یولدر. بئدایتمک لازمدر کی سون زمانلار بین‌الخلق دوستلیقدا اولونان موفقیتلر فقط بو اساس اوزره عملی اولوشدر.

باشقا بیر طرفدن دولتلرین حاکمیت ایتمکه هاموسینین حقلری بیر اولدوغونا قارشی درین بیردشمنلیک تمایل‌لری عمله گلمیشدر.

مثلا بویوک دولت‌لرین آراسیندا کی علاقه لره عائد گتدیکجه بو تمایل طرفدارلاری بیرلشمیش دولتلر جمعیتینین نظامنامه سینده‌ثبت‌اولونوشی هم رای لیک پرنسیپنه قارشی قالخیرلار بویله اولارلا بو تشکیلاتا بین‌الخلق مسئله‌لرینی بیرگه حل ایدیلمه‌سی تشکیلاتیندان چیقاریب بیر دولتین مقصدلرینی باشقا دولتلره تحمیل ایتمک تشکیلاتینا چویرمک ایسته‌ییرلر.

مثله پاریس صلح قونفرانسی کیمی مهم بین الخلق بیر قوره‌ولتا دایانمقدا بو تمایل طرفدارلاری حل ایدیلمیش مسئله لری‌یاتنی یوللارایله دگیشدکده هیچ بیرچتین لیک چکمه‌ییرلر بئله‌لیکله دوستلیق بیر دولتین ایسته‌کلرینی باشقا دولتلره تحمیل ایتمکله عوض اولونور.

ملتلر آراسیندا دوستلوق یاراتماق ایچون تشکیل اولونوش تشکیلاتلار بو آن بیر دولتین باشقا دولتلر اوزه‌ریندە حاکمیت ایتمه‌سی نقطه نظرندن قیتلیر. اکثریتین دموقراتیک پرنسیپ لری کیچیک ملتلرین حقلری کیمی سوزلرین آردیندا بیر دولتین باشقادولتلری ازمک تجربه‌سینی جادلانـدیرلات سوروتمه‌ده لر گیزلنمکده‌دیر.

بو آن معاصر دنیا مسئله‌لرینین ان مراقلی‌سی انگلوساکسون دولتلر بنین باشقا دولت لر ایله دوستلیق

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

م. محمدلی عباس

سووه‌تلر اتفاقنده تعلیم و تربیت

اوشاغین انکشافیندا ان مهم رول تربیه‌یه عایددر

۱۷ - نجی عصرین بویوک تعلیم و تربیه جیسی اولان یان‌آموس کومنسکی دیرکه: «آداما بوتون عمری بویونجا ورمک ایسته دیکیمیز هر بیر شئی بو بیرنجی مکتبده ویرمه‌لیک». «بیرنجی مکتب» اولاراق آنا مکتبینی یعنی اوشاغین مکتبه قدر یاشدا تربیه‌سینی نظرده توتور.

فرانسا بورژووا انقلابیندان اول یاشامیش‌اولان مشهورفرانسوز متفکری ژان ژاک روسو (۱۷۱۲-۱۷۷۸) بئله یازمیشدر: «بیزلر بیز معتقله آداملار ایسه تربیه ایله یتیشدیریلیر... آنادان اولاندان سونرا بویودوکجه وقت نه ایسیز چاتمیرسا بو بیزه تربیه ایله ویریلیر». روسو کیچیک اوشاغین تربیه‌سینی خصوصیله اهمیتلی حساب ایدیر. او هر سونرا کی تربیه چتین اولاکیته نسبتا اوشاغین تربیه سینه داها آز تاثیر گوسترلدیگینی سویله‌ییر.

بویوک سوئیسلی تعلیم تربیه‌چی پستالوزی ده (۱۷۴٦-۱۸۲۷) مکتبه قدر یاشدا اوشاغین تربیه سینین اهمیتینی گوسترمیشدر.

طبیعتین بو وقته قدر اوشاقلارا بیر چوخ شئیلر حقینده ان دقیق آنلا ییشلار ویردیگینه من اینانیرم. بو یاشدا اوشاقلارین گوجی اولاریت تجربه‌سی آرتیق بویوکدر بیزیم بئش یاشینا قدر اوشاقلارا طبیعتین حظ آپارماقا امکان ویریب، سونرا اونلاری ایللرجه قابیللی یئرلرده مراقسیز، داریخدیریجی حرفلری گوزدن کئچیرمکه مجبور ایتمکیز جنس جنایتدر...»

۸ - اوشاغین نشوونماسیندا تربیه‌نین رولی

مشهور آلمان تعلیم و تربیت اوستادی فردوبک فرو بئل مکتبه‌قدر یاشدان اعتبارا انسانین تربیه‌سی باشلاندیغینی و بو انکشاف یللرینین چوخ مهم اولدیغینی سویله‌ییر.

اوشاغین مکتبه قدر یاشدا تربیه‌سینین اهمیتی حقینده بویوک تعلیم و تربیت اوستادلارینین سوومت تعلیم و تربیت‌اوستادلاری طرفیندن تنقیدی صورتده ایشلنمیش اولان فکرلری سوومت اوشاق باغچالاریندا ایش مرحله‌سینده حیاتا کئچیریلیر.

ن. ک. قروپسکایا مکتبه قدر تربیه‌نین بویوک‌اهمیتی حقینده‌چوخ یازمیشدر. «... اوز اوشاقلیق چاغینی یادینا سالان هر کس اوشاقلیقدا آلینان تاثیرلرین نه قدر گوجلی اولدیغینی و بونلارین بوتون آدامین حیاتیندا نه‌قدر درین ایزلر بوراخدیغینی بیلر...»

باشقا بیر یئرده نادژدا کنستانتینوونا بئله یازیر: «ایلک اوشاقلیق تاثیرلری بوتون عمر اوزونی ایزلر بوراخیر، بونا گوره‌ده اگر بیز جدی صورتده یالنیز سوز ده اولماپاراق بویوک درجه‌ده قالدیرا لاجاق نسلی تربیه ایتمک ایسته‌ییرسک هر حالدا اوشاغین حیاتینین ایلک ایللرینده تربیه‌سینه چوخ اطرافلی دوشونه‌رک یاناشماق لازمدر. بونون ایچون اوشاقلارا، مکتبه قدر یاشدا خصوصی دقت ویرمه‌لیدر...»

اوشاقلیق انتباهلارینین قوه‌سیندن و بونلارین سونراکی انکشافه اولان تاثیریندن بیر چوخ یازیچیلار بحث ایدیرلر.

«خوش خاطره‌لر، آدامین روحینی ساکتلیکله دولدوران تصورلر دائمی صورتده تکراراولانان شئیلر، سونرالاری اله‌دیگیمیز سیاحتلر! بویوک شهرلر جوشقون دنیزلر، گوزل منظره‌لر، سئویملی آداملار بونلاردان هئچ بیری اوشاق گزینتیلری یا هر گون نئنه لی اوشاغین آغزیچیغینی یاپیشدیردیغی ترله‌میش پنجره شیشه‌سیندن گورونن باغین‌ساده جه بیر گوشه‌سینین بوراخدیغی تاثیری ویرمیر».

اوشاقلیق تاثیرلرینین اهمیتی قونچاروف «اوبلوموف» رومانیندا گوسترمیشدر. ملی تیپ اولاراق آد قازانمیش اولان اوبلوموفین خاراکترینین بیر چوخ جهتلری پیس تربیه، بوش، مقصدسیز حیات نتیجه‌سینده میدانا گلمیشدر.

تولستوی

«فرانسوازا»

-۳-

ملوانلار ترافتیرین (اغلاقسیزلیغ) طنی سینده هر بیری اوز یانینا بیر خانم آلیب بوتون گئجه‌لی عیش، عشرته مشغول ایدیلر. والا ترافتیرین عادتی بونا موافقدر.

اولجه ملوانلار بویوک بیر میز آچیب هاموسی خانملارایله بیر یئرده مشروبات ایچدیلر. سونرا هر بیری بیر خانم ایله یوخاری مرتبه‌یه چیخدیلار. یوخاری مرتبه‌ده دالیب اوتاقلارین صداسی عرشه‌چیخیردی. آخرده یورولوب، علاحده ـ علاحده نمره‌لره داخل اولدیلار. بعضی وقت بو نمره‌دن چیخیب آشاغا ایندیلر و تازه‌دن ایچیب ینه یوخاری‌یا قالخیردیلار. کیف‌عیش شرتدن داها اساسی یوخ ایدی. یاریم ایللیک زحمت حقی دووت ساعتین قوربانی اولدی.

ساعت ۱۱ - ده جمله ملوانلار مست، گوزلرینده قان پیدا اولموش یاتمیردیلار. فقط اوز لریده‌نه ایچون یاتمیردیقلاریندان اصلا خبرلری یوخ ایدی. کیمی ماهنی اوخویوردی، کیمی یامان دییردی، کیمی میزین اوسته یومورروقونی چیرپیردی، بیر یارا لری‌ده ایچمکده دوام ایدیردی. سلیستین یولداشلارینین اوره تاسیندا اوتورموشدی. اونونلا یاشم چوخ گوک، چهره‌سی قیرمیزی و گوزه‌ل خانم اوتورمیشدی. بو خانم باشقالاریندان جوان نظره گلیردی. سلیستین یولداشلاریندان چوخ ایچیشدیبه فقط هوشی اوزونده ایدی و چوخ متفکر اوتورموشدی. آخرده فکرینی داغیدیب یانیندا اوتوران خانم ایله صحبتدن اوتری مطلب آختاریردی. اما حیف فکری یاقینا جمع اولور دیها ینه تازه‌دن قوت اولوردی.

سلیستین ایچون فکرینی تازه‌دن جمله‌ییب سوز سویله‌مک ممکن اولوردی. آنجاق گولوردی و سویله‌ییردی:

ـ بس بئله، بئله، هم بئله! چوخدانمی بوراداسان؟

ـ «آلتی آی‌در» جوابینده خانم‌دییردی. سلیستین باش‌ایله ملتفت اولدوغونی اشاره ایدیردی.

ـ بورادا سنین ایچون یاخشی گئچیرمی؟ خانم بو سئوالدان سونرا بیرآز فکره گئدیب دیدی:

ـ اوگره‌نمیشم! نه ایتمک! نه‌ده ایولره خدمت ایتمکدن، قیش گونونده قوورلماقدان و یئرسیز قالماقدان، یالتار یوماق و حقیه مالك اولماقدان یاخشیدر.

سلیستین نه یاشینی اگه‌ی گویاکه، خانم سویله‌دیگی عین مصلحتدر، دوغرودر.

ـ سن بورا اهلیندن سن‌می؟

خانم جوابیندا باشینی توولادی و آیری یئردن اولماغینی آنلاتدی.

ـ بس ایله ایسه اوزاقدان سانمی؟

خانم نه اوزاقدان اولدیغینی باش ایله اشاره ایله‌دی.

ـ یاخشی هارادان سان؟

خانم فکره جومدی، گویا که یادینا سالماق ایسته ییر، سونرا دیدی:

ـ من «پرپیاندان» گلمیشم!

ـ «بئله،بلی‌بئله» دییب سلیستین داغانیقلارینی گورکاردی.

بس سن نه‌کاره‌سن؟ ملوان دگل سن می؟ بو دفعه خانم سوروشدی.

ـ بلی نازنین، ملوانام!

ـ چوخ اوزاق سفردن گلیرسیز؟

ـ بلی، اوزاقدان گلیریك، چوخ یئرلر گوردوك، چوخ زحمته دوچار اولدوق! ـ بئله اولان صورتده دنیانی دور ایتمکیزه شك اولا بیلمز.

ـ نه اینکه بیر دفعه، بلکه، ایکی دفعه دور ایتمیشیك.

خانم فکره گئدیردی، گویاکه، نه فکرینه بیر شئی گتیرمك ایسته‌ییر. آخرده سوردی:

ـ بئله گمان ایدیرم چوخ تجارت گمی‌لری قاباغیزا چیخمیش اولسون؟

ـ بس نجه الله چیخاجاقدر!

ـ چوخ یاخشی «یئل‌لر قهرمانی» آدیندا بیر تجارت گمی‌سی واردر، گوروبسن می؟ خانم بو سئوالی ایله سلیستینی تعجبه سالدی که هارادان اونلارین گمیسینین آدینی اوگره‌نمیش. سلیستین باشلادی ظرافت ایله سویله‌مکه:

ـ نجه مگر، کئچن هفته اوز یه اوزگئدیك!

ـ «دوغرو سویله دیرسن‌می؟! دوغرومی؟!» دییب خانمین رنگی تغییر تاپدی.

ـ حقیقتی بودر که دییرم!

ـ یالان سویله مه‌دین‌می؟ صداقت سوزدن دونمی؟

ـ «الله آند اولسون» دییه سلیستین آند ایچدی.

ـ چوخ عجب قوجالمیشم، اورادا سلیستین دیبوقلو آدیندا ملوان گوردنمی؟ خانم سلیستیندن سوردی.

ـ «سلیستین دیبوقلی ؟؟» دییه کیشی باغردی و هوشی داغیلیب فکره جومدی: «هارادان بوخانم منیم اسمیمه واقف اولسون؟!» آرواد ملتفت اولوب سئوالا جواب ویردی:

ـ مگر سن اونی تانیرسان؟ دوغرودی، مگر سن اونی تانیرسان؟

کاردان یاخان بو اثناده خانمین رنگینین جانینا وحشت

آذربایجانداکی امنیت و عدالت

اول صفحه‌دن بقیه

بیر نفر فدائی نین سربازخانه‌دن لباس اوغورلاماقی جرمینه تیرباران اولونماسی، بیرداها خلقی آرام ایدیب اوغورلوق و سوءاستفاده خیالینده اولانلاری یئرینده اوتورتدی.

یاماجیلار بیلدیلر که بیرداها ایشله‌ریله مزاح ایتمک اولماز. خلقین مالینه و جانینه ال اوزادان هرکیمسه باخمیین بیر زماندا محاکمه اولونوب تقصیری ثابت اولان حالت اعدام اولوناجاقدیر. بیر داها یالانچی عدلیه‌دن خبر یوخدور.

یالان تبلیغاتلار نتیجه‌سینده اتفاق اولونمیش کندلره کوچمیش آداملار ینه ده شهره مراجعت ایتدیلر. کیرلنکلری اموالی آشکارا چیخارتدیلار.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین باشچیلاری [illegible] دنقلاری دوزگون خط منی [illegible] بیرزماندا آذربایجانین بوتون گوشه‌کنارینده ئوز اثرینی باغیشلاییب و ایرانین سایرنقطه‌لرینین حادثه‌لرینده اوز ویرمین یامان حادثه‌لر اوغورلوق، جنایت، قتل و غارت، تعرض و اذیت، آذربایجاندا آرادان گئتمیشدیر. بیز ئوزومیز ۲۱ آذردن سونرا مهابادا مسافرت ایتدیک، بو سفرده یاخیندان یوللارین امنیتی و فدائی‌لرین مراقبتینه شاهد اولدیق. حالبوکه هله او وقت آذربایجانین ملی قوه‌لری لازم اولان کیمی مقتدر دگیل ایدی. اما بوتا یاخینلاراق جنایت و خیانتین عوضینده تیزلیکله کیفر و مجازاتی مشاهده ایدمین بیر جماعت بیرداها تعدی و طمعه مبادرت ایده بیلمزایدی. بو ایسه اثبات ایدیر که، بیزیم دولتیز بوتون لشکرلری و سرتیب‌لری ایله شوارتسکیف مشاور انتخاب ایته‌دیکلری ایله برابر آرامش و امنیت برقرار ایتمکه قادر دگیل. ملت قدرتی ئوز الینه آلاندیجا راحت‌لیک اوزنی گورمیه‌جکدر.

۹-آیدان سونرا ینه ده تبریزه گلدیک خلقی داها آرتیق آسوده گوردیک، خیابانلار بوتون آسفالت اولونوش تکیت‌لیق یاغدیران بیر وضعیت شهردن خارج اولونمیشدر. کارخانه‌لر ایشه باشلامیش، یئنی کارخانه‌لر آچیلمیشدیر. ارزاق بول و اوجوز ایدی، اداره‌کارمندلری تازه بیرروحلا ئوز وظیفه‌لرینه مشغول ایدیلر. تهران و ایرانین سایر نقطه‌لرینین ادارات و دوائرینده گوروکن بلاتکلیف‌لر ازدحامی آذربایجاندا یوخ ایدی. خلق پلیس و سربازدان وحشت ایتمیردیلر.

چونکه اونلار، خلق ایله یولداشجا سینا رفتار ایدیردیلر.

ولیلر و افسرلر، ئوز اللرینین آلتیندا ایشله‌ین‌نفرلرایله بیرقارداش کیمی رفتار ایدیردیلر. بیز تهراندا عدلیه ایلن آرتیق ایشیمیز اولدوغونا گوره آذربایجان عدلیه‌سینین وضعیتینی یاخیندان بیلمک ایسته‌دیک.

آقای هاشم طباطبائی آذربایجان عدلیه‌سی معاونی که آقای عظیما نین غیابیندا آذربایجان عدلیه‌سینی اداره ایدیرلر. بیزی آرتیق محبت‌ایلن‌قارشیلادی. بیزیم سئوالاتیمیزه آمار و پرونده و نتیجه محاکمه‌لری گوسترمک‌ایله جواب وئردی. من مصاحبه نین نه‌جور اولدیغینی که الف‌آقای مقبول تبریزی داوستانی حضوریمه اولونوردی شرح وئرمکدن عاجزم اونا گوره ده عینا درج ایدیرم.

س — سیزین دادرسی و قضاوت‌لرینیز هانسی قانونت اوزه‌رینده انجام تاپیر؟

ج — بیزیم عمل‌ایدیمیز ملاکی اولان قانونلار، همان ایرانین‌قانونلی در فقط حکومت ملی زمانیندا بعضی تغییرلر وئریلیبدیر. مثلا «قانونت مخصوص دیوان کیفر» لغو اولونوب قانون «داوری‌دارائی» نسخ‌اولونوب قانون «منع تریاک» وضع‌اولونموشدور.

س — عدلیه‌نین ایشی چوخدور یا آز؟

ج — عدلیه ایشلری گئت — گئته آزالیر. چونکه اولا سرعتین پرونده‌لره باخیلیب و تکلیف‌لر چوخ تیز معین اولونور. ایکنجی جنائی ایشلر بئله آزالیبدیر که آرادان گئتمکده‌دیرلر.

س — ایندی‌کی تبریز عدلیه‌سینده ایره‌لی‌کی ازدحامین گورونمه‌مه‌گین علتی نه‌دیر؟

ج — بیز ایشله‌ریمیزی نهایت سرعتلن انجام وئره‌ریک. بیزیم ایشلر برابرینده اوچ شعاریمیز واردر، دقت، سرعت، عدالتین اجراء اولونماسی. بونا گوره‌ده خلقی سبب سیز معطل ایتمه‌ریک. تهراندا شوبه ایل طول وئریلن بیر پرونده بیزده نتیجه گونین عرضینده خاتمه تاپار. اونا گوره‌ده، شاکی، مدعی، متهم، مدعی علیه، وکیل، شاهد، عدلیه اداره‌لرینده معطل اولمازلار. یوردا مکرر و نتیجه‌سیز مراجعه‌لردن اثر قالماییبدر خلقی آواره ساخلاماق، خلقین مالینه طمع گوزی تیکمک بیزیم ایش‌قاه‌وسیمیزدن خط ایدیلیبدر.

س — جرملرین نوعینده ملی‌حکومت قورولانداندان بری، نه تغییرات وئریلیب و هانسی گناهلار آزالیبدر.

ج — ملی حکومت قورولاندان سونرا جرملر ایچینده سرقت‌موضوعی فوق‌العاده آزالمیشدر. بئله که دیمک اولار دائمی اتفاق دوشمیر. دوشه‌ده کیچیک اوغورلوقلار و اوشاق توسطیله‌دیر. بو اوشاقلاری جرمی ثابت‌اولان کیمی زندانه‌تحویل‌وئره‌ریک. آذربایجان نظمیه و عدلیه‌سی هیچ وجهیله تامین یا کفیل یا التزام‌برابرینده اولمرینی بوراخماز.

اوغری دوتولان کیمی زندانه گوندریلیر همچنین ملی‌حکومتین اول قورولوشیندا هله ده منافع علت عملر چوخ ایدی. لاکن عمومی منزل‌لرین یاغلا تماشیسا اقدام ایتمکدن سونرا بو عمل محسوس وضعیله آزالمیشدیر. کئچمیش قارا محیطیت اورتاسیندان چیخان بدبخت آرالیق آروادلاری آذربایجاندا چتین تحقیقاته معروض قالدیقلارینا گوره آذربایجانی ترک ایتمیشلر بئله‌کی بیرداها آذربایجان دا فاحشه گورولمیه‌جکدر. همچنین ۱۰۰ نفر قواد و جیب کسنلردن تبعید ایله‌میشیک.

س — سیز رشوه‌آلانلار و اختلاس ایدنلرله نئجه رفتار ایدیرسیز.

ج — بیز بو قبیل جرملر ایله شدتلی مبارزه آپاریریق. ملی‌حکومت دوره‌سینده وضع اولونان مخصوص قانونین موجبینجه بئله‌جرملرین مرتکبی ایچون اعدام درجه‌سینه کیمی مجازات مقرر اولونوبدر.

بیزیم ابراهیم علیزاده آدیندا مستنطق‌لریمیزدن بیریسی ۵۰۰ تومن و بیر الماس‌اوزوک بیرشخصدن رشوت آلدیغینا گوره محکمه‌ده اعدامه محکوم اولدی. اما سونرا ترلومی باغیشلاییب بئش ایللیک حبس ایله زندانه تحویل وئریلدی.

ینه ده بیزه اطلاع وئریلدی که بیر نفر مستخدم‌رشوت آلیبدر. بیزیم تحقیقاتیمیز او شخصین بارەسینده قورتولاندا ایدی که متهم تهرانا قاچدی. وزارت دادگستری ایندی همان آداما بیر یاخشی ایش وئریب والساعه‌تهراندا قضائی‌ایشلره‌مشغولدور.

کلیبرده سوادلاتماق قورسی دائر ایدیلیشدر

اهر مخبریمیز یازیرکه، اهرین کلیبر ناحیه‌سینده ایندیه‌قدر معارفدن بیر نشانه گورونمه‌میشدی لاکن سون گونلرده معارف نوعیه‌نین چدیتیله سوادلاتماق قورسی دائر ایدیلمیشدر. بوتون جوان و یاشلیلار هوسله‌سوادلانماغا گئدیرلر.

مدینه گولگون

چال داشق!

چال عاشق! او سملی سازینلا نوریسان،
بهارینلا تو وبات، یازینلا تووبات.
آزاد قلبینه، یازینلا تور یسات
نوی گولسوت اوزونه بو دیار عاشق!

* * *

اوخسو سوز لرینی، ایشیتین عالم
سنیندر بو صنعت، بو دیل بو قلم
قلبینده قالماییب نه غصه نه غم
چوت گورموز گولوموز ایندی خارعاشق

* * *

ست ازل بیلیردیت قاپاندا یاز وار
او یامات گونلریت عرونه آز وار
ایندی کدر دگل سینه‌نده ساز وار
باغ سنی دینلسه‌یت ایلیت وار عاشق!

* * *

آدیت ازیر اولموش دیللرده سنیت
بیر زمانت یاغلامیش دیللرده سنیت
القاری بیر اولات ایللرده سنیت
یاشا بیر یوردو اذا بختیار عاشق!

* * *

صدقلی سازینی دانیشد بیر ینه،
بنسی دیت نشه وبیر آزاد وطنه،
سوز قوشا آچات گوله، گوگلی توته
اویانمیت سینه یاتانلار عاشق!

* * *

گل، گل که، قوی گورسین اوزونی ایلیم
ایشیتیت نغمنی، سوزونی ایلیم
بیلسین حقیقتیت دوزونی ایلیم
قوی دوسیت یاخیندان بیر اوبار عاشق!

بین‌الخلق دوستلوغا...

۲ نجی صفحه‌دن بقیه

ایده‌جکی و بو دولتلرین قانونی حقلرینی تانیماماقیندان عبارتدر بوناذا گوز یوماق اولماز که، سون زمانلار بین‌الخلق ارتجاعی لرینت گوجلی نوه‌لری انگلوساکسونت سیاستیندن عظرلی بیر تاثیر بوراخما قدادر.

بو قوه‌لر کوکیندن بین‌الخلق دوستلیقی‌ایله دشمندلر اولانلارین سعی لری دنیا حاکمیتینه مائل اولانلاردان عبارتدر و بو صنف‌لر بین‌الخلق دوستلیقا خطر یئتیرمکدن‌باشقا محکم بیرصلح یاراتماقا مانع‌لر توره‌تمکده‌دیر

لنینین یاشادیغی ایوین قاپوسینا یادگارلیق

فرانس پرس‌آژانسی خبرویریرکه لونژیومو شهرینده ۱۹۱۱ نجی‌ایلده لنین یاشادیغی‌ایوین قاپوسینا یادگارلیق عنوانیله بیر لوحه نصب ایدیلیب و همان شهرده بو مناسبتیله بویوک میتینگ تشکیل اولونموشدر فرانسه کمونیست فرقه‌سینین نماینده‌سی بو میتینگده اطرافلی نطق سویله‌میشدر.

آذربایجان مطبعه‌سی

و لرزه دوشمکی حس ایده‌وردی. لکن بونلار دیوانه مثال ئوز حاللاریندان خبرسیز ایدیلر، خانم دیدی:

— خیر من اونی تانیمیرام، فقط بورادایر خانم اونی‌تانییر!
— نئجه خانم‌در؟ اودا بو ایوده یاشاییرمی؟
— خیر بو ایوده یاشامیر. بو یاخین ایولرین بیرینده‌در
— چوخ یاخیندرمی؟
— بلی، بیر آز یاخیندر.
— بس او خانمین کیم اولدیغینی بیلیرسن‌می؟
— اودا منیم تک بیر آرواددر! نه‌بیلیم؟
— چوخ عجب! بس سلیستین او خانمین نه‌یینه گرکدر؟
— من نه‌بیلیم؟ بلکه همشهریسی‌در!!
— ای نارنین! چوخ آرزو ایدیر دیمکه، اوخانم ایله گوروشم.

نهایت سلیستین جوابیندا سویله‌دی.
بو دفعه خانم باشلادی سئوال ایتمکه:
— نه ایچون، اونا نه سویله‌مک ایسته‌ییرسن؟
— نه سویله‌مک...
— بلی! بلی نه سویله‌مک ایسته‌ییرسن!
— دیمک ایسته‌ییرم من سلیستین دیو قلولی بیر حقه یوخدور گوره‌لی!
— دوغروسی؟ سن اونی گوردونمی! سلامت درمی!
— سلامت! لاپ سلامت! نئجه مگر؟
— خانم سسینی کسدی. کئچمیش مسعود گونلری یئنین یادینا دوشدی. فکرینی باشینا جمع ایدیب‌ضعیف بیر صورت ایله دیدی:
— «بئله‌لر قهرمانی» هارا گئدیردی؟
— هارامی! هارسیله! بورایا!
— ای جوان! سنی جوانلیقین! حایلقی یوردرکه، سویله‌دین و یا ظرافت طریقیله منه‌بومعلوماتی وئردین؟
— حقیقتی بودرکه، صداقت ایله سویله‌دیم!

خانم توزینی ایتیردی. رنگسی هردم بیر رنگ آلیردی بئله هوشنی یئتیب دیدی:
— سن دیو قلولی یاخشی تانییرسان‌می؟
— بس ایندی‌جه دیمه‌دیم‌می تانییرام.
داها بو نه سئوالدی، ایدیرسن؟

خانم هارادا اولدیغینی و نه دانیشدیغینی بئله ایتیریب چاشمیشدی! فکره گئتمیشدی. بردن یاخشی قالخیب مدهوش، سوز تاپا بیلمه‌ییب ئوز — ئوزونه سئلیردی:
— بئله‌می؟ بئله اولان ... هه ... هه. یاخشی ... ایله ایسه یاخشی‌در؟»

سلیستین نه خانم‌دان سوردی:
— سلیستین سنین نه‌یینه گرکدر، بونی منه کشف ایتمه‌دین، چوخ گوزل اولاردی.
— هر گاه سلیستینی گورسن، سویله که ... یوق، یوق لازم دگل!
— آخر نه سویله بیرسن؟ بیر سوزینی قورتار یاخشی من نه دیم؟
— هیچ، بیر ایله سوزوم یوخدر!

سلیستین خانما وارد‌تیله باخیردی، اوره‌گی گیندیکجه درگونلنکده ایدی، آخرده حوصله‌دن چیخیب خانما دیدی:
— من بئله ظن ایدیرم که، سن، سن توزون سلیستینی یاخشی تانییرسان، آنجاق منه مستور قالسیت دیه گیزلدیرسن!
— یوخ من اونی تانیمیرام... خانم جواب وئردی.
— بس نه واجب اولموشدی سن اونی سئوال ایتدین و سن هاردان اونین آدینا واقف اولدین؟

— خانم داها جواب وئرمه‌ییب، فکر ده‌ئیزینده اوزدی، بیردن، بیره جلد قالخیب تسرانیرده اگلنن داغلدارین یانینا قاچدی:

قورا بیرلیون کیپ سوبونی بیر استکانه سیخدی و بیر قدرده سو قاتیب گتیردی و سلیستینه دیدی:
— «آل بونی ایچ»

وئرندن سونرا ینه همان قرار اوزره سلیستین دیبزینین اوسته اوتوردی. سلیستین سیبینی یئلمک ایچون سوروشدی:
— بونی منه وئرمکده مقصودین نه‌در؟
— مقصودیم سنی مستلیک حالتیندن آییلتما قدر سونرا آییلمالیمین سببینی بیلرسن!»

سلیستین لیون سوبونی اجیب دودالارینی دستمالی ایله سیلدی.
— سویله گوروم، منده داها مستلیک علامتی مشاهده ایده بیلمزسن! هر نه دیه‌سن جوابینا مالک اولاجاقسان؟»
— خانم، سن سلیستینه گورنده دیمزسن که منیله ملاقات ایتدین؟ و او سرکه من سنه وئره‌جکم سنه اعتماد و اعتبار ایتمک اولارمی؟

سلیستین دیدی.
— ای خانم داها یئدر بورولدوق، منه، ونئرینی اولسون قلبینده نه وار سا کشف ایتمکدن خوف ایتمه!!!
— ای جوان سوزینه اینانماق ایچون آند ایچه بیلرسن‌می؟
— بلی! واللهی و باللهی سنین ایله بیر عمل گورمزسن، قلبینده دولانان فکرلرینی نه آشکار ایتمکدن ترک قدری قورخما من سر آچان دگلم، بونی سن یقین بیل!

آقای پیشه‌وری‌نین یازیدا

اول صفحه‌دن بقیه

میندا علیه‌دیر نه‌دیر؛

آقای پیشه‌وری جواب وئره‌رک دئدی‌لر که: مملکتیمیزین منافعینی حفظ ایتمک ایچون همراهلیق و همکارلیق لازمدیر. بو همکارلیق ایسه یالنیز صمیمیت ایله اولابیلر. صمیمیتسیز هیچ بیر ایش گوروله بیلمز. صمیمیت، ایتام و ایماندان یارانیر.

حزب توده، ایرانین سیاسی ترقیسی یولوندا چوخ بویوک ایشلر گوروبدور. اگر حزب توده اولماسایدی و خلق آراسیندا ایش آپارماسایدی، بو گونکی مترقی نهضتین وجودی اولماز ایدی.

بیله‌ده فکر ایتمک اولماز که تازه بیر فرقه‌یه تکیه ایتمکله حزب توده آرادان گئده‌جکدیر. بو فکر دوزگون دئییل بلکه عکسیدیر.

حزب توده اوز ایشینه داها آرتیق ادامه وئریب مملکتده خلقی مترقی یولا آپارماقی اوزونه گرک وظیفه بیلسین. اودور که فرقه‌وی قاتیزمه یول وئریلمه‌مه‌لیدیر و فرقه‌ده اولان آزادیخواه علاقه‌سیز ارزشین آشاغی سالماملی، اونلارین مترقی روحیه‌سی گرک تکذیب اولماسین.

حزب توده تمام آزادیخواه دسته‌لر و تشکیلاتلار قالیبش آزادیخواهلار ایله که حزبدن خارجده قالیب آنلاق حزبین عام المنفعه و سالم خطی حرکتینه خلل یئتیرمه‌یئرلر اونلارلا گرک همکارلیق ایله‌سین.

ایران دموکرات فرقه‌سینده گرک فکر ایتمه‌سین که، حزب توده ویا آیری آزادیخواه فرقه‌لرین آرادان گئتمه‌سی ویا محدود اولماسی ایله اوزی تکلیکده مملکتی مترقی یول ایله رهبرلیک ایده بیلر.

منیم عقیده‌م بو خصوصدا آشکار و روشن‌دیر؛ من معتقدم که متقابل حرمتله، بیر - بیرینه گذشته گیتمکله گرک یوخاریدا دئدیگیم صمیمیت ایجاد اولسون. تولکه‌میزین منافعینی دفاع ایتمک، آزادلیق و ترقی‌یه نائل اولماق، ایشلریمیزی ترتیبه سالماق ایچون بیز گذشته حاضریق که، آرالیقدا صمیمیت ایجاد اولسون. سونرا آقای پیشه‌وری‌دن، آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین خلقه وئردیگی روح بو کمکلیکیندن و ملت ایله دولتین صمیمی وصیقی علاقه‌سیندن صحبت ایتمکینی خواهش ایتدیم.

کندلیلر بیر صاحبی اولماقلا اوز ملی نهضتلرینه قلبلرینده درین محبت بسله‌ییرلر.

قالان کندلیلر ایله که صاحبلری آراسیندا، هر ایکیسینین راضیلیقی ایله، بیره خصوصیده عدالتلی قانونلار تصویب ایتمکله بویوک و مشکل بیر مسئله‌نی حل ایتمیشیک. ملت ایناییر که، آذربایجان دموکرات فرقه‌سی اونون صمیمی دوستی و دایاناجاغیدیر. ملت فرقه‌یه مطمئن‌دیر، بیر بیله قلبه و موفقیتیمیز بونادیر، بونا گوره که ملت ایله فرقه آراسیندا یاخین دوستلوق و صمیمیت ایجاد اولوبدور. خارجی سیاست خصوصیده آقای پیشه‌وری اظهار ایتدیلر که: خارجی سیاستیمیز معمولی، چوخ ساده، یاخشی و ایشیقلی بیر حالدادیر. بیز هامی ایله دوستوق، بیز اوز احتیاجلاریمیزا گوره تجارت ایده‌ریک. اگر بیزه کیمسه لیاقتلار پیشنهاد ایده‌بیلرسه قبول ایده‌ریک ولی تازه ماشینلار سه قبول ایتمه‌ییریک. بیز هیچ بیر مفید آلماق ایسته‌ییریک. بیز بوتون پیشنهادلاری قبول ایده‌ریک. بیز بوتون دولتلرله آزادیخواهلاری و مترقی آداملارینی دوست دوتماقلا هیچ بیر

تولکه‌نین مرتجع عنصرلرینه رغبت بسله‌ییریک.

بیز دموکرات کلمه‌سینین اصل معناسیله عملی و دوزگون دموکراتیق صورتدا امکان اولدیقجه، ارمنیلرین واقعینده قالان دیگر ملتلرین خصوصیندا آقای پیشه‌وری‌نین عقیده‌سینه آشنا اولدوم.

آقای پیشه‌وری دئدیلر که:

بیز ارمنی‌لرواقعینده قالان آیری ملتلر ایله آذربایجانلیلار آراسیندا هیچ بیر فرق قویموروق. ارمنیلر هیچ تولکه‌میزین تمام ساحه‌لرینده وفادارلیق ایله کومک و خدمت ایدیرلر.

بیز ارمنی‌لری و اقلیتده اولان آیری ملتلری آزاد قویموشوق‌که، اوز ابتدائی مدرسه‌لرینده (چونکه علمیلیکده ابتدائی مدرسه‌لری واردیر) اوز آنا دیللرینده درس گئچیب، آنا دیللرینده امتحان وئریب دولت تصدیقی آلسینلار. آلتینجی کلاسدان سونرا اونلار گرک آذربایجان و فارس دیللرینی اوگره‌نسینلر.

بیز آذربایجانت مدرسه‌لرینین خرجینی وئردیگیمیز کیمی تبریزده‌کی ارمنی مدرسه‌لرینینده خرجینی وئرمگه حاضر اولموشوق. اونلارین مخارج احتیاجی آرتیق اولدوقوندان قالان احتیاجلارینی اوزلری رفع ایده‌جکلر. ارمنیلرین مدرسه و تیاتر بنالری اوزلرینه قایتاریلیبدیر.

ارمنی تیاتر صحنه‌سینین تعمیری ایچون اوتوز مین قران وئرمیشیک. قالان مخارجی ایچون ده بیر گئجه‌نین ملی اور کستر صحنه‌سینی اونلارین اختیارینا وئره‌جه‌ییک.

آقای پیشه‌وری‌یه نه صحبتینه ادامه وئره‌رک دئدیلر:

من دوشونه بیلمیرم که، بیر ملتین دیل و مذهبینی نه‌یه قدغن و ترور ایتمک اولار؟ ۳۰۰ ایلدن بری صفوی پادشاهلاری ایرانا چوخلی ارمنی گتیردی. اونلارا ایسه ایندیه کیمی اوز قدیم عادت، مدنیت، مذهب و دیللرینی ساخلایبلار. نتیجه اولابیلرکه زور ایله اونلاری قدغن ایدیب و دئیک که، بوذور ایران ملتینین وحدتی ایچوندور.

ظلم، جبر و ماتعجیلیک وحدت یاراتماز، وحدتین پایه‌سی محبت و بیر - بیرینه حرمت بسله‌مکدن عبارتدیر.

بیز اوز ارمنی قارداشلاریمیزدان چوخ راضی‌ییق. برابرلیک اصلینی کامل صورتده احراز ایتمکه طرفداریق.

آقای پیشه‌وری‌نین بو قبیل مهربان استقبالیندان سونرا اونلارین صحبتیندن اوطاقیندان خارج اولدوم.

***

تهراندا ارمنی دیلینده منتشر اولان (ویراز تونه) روزنامه‌سینین مدیری

(هایق قارا قاش)

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

اول صفحه‌دن بقیه

معاکمه‌سی، صنایعین ملی لشمه‌سی، و آلمانلار ایله همکارلیق ایتمیش اولانلارین کیزلی اولدیقلاری میدادا و خارجی حیثدن انگلیزلرین سوریه و لبنان دا فرانسیزلارین نفوذینی کسمکه چالیشدیقلاری و آمریقالیلارین شمالی آفریقا و باشقا فرانسیز مستعمره‌لرینده دریالی تکیه‌گاهلار ایسته‌دیکلری دوره‌ده جریان تاپیدی.

اونا گوره برینجی مؤسسلر مجلسی انتخاباتیندا خلق کتله‌لری اوزمانه‌دک فرانسه‌ده گورولمه‌میش اولان دموقراتیک بیر شرائط آلتیندا رای وئره‌رکه چالیشدیلار مارک‌لی خائنلرین انتخابیندان احتراز ایدیلدی. بو مجلسده فرانسیز کومونیست فرقه‌سی برینجی لیکی، جمهوریتچی خلق فرقه‌سی ایکینجی‌لیکی و سوسیالیستلر اوچونجی‌لیکی قازاندیلار.

بو مجلسده کومونیست و سوسیالیست فرقه‌لری‌نین اوست اوسته قطع اکثریتلری واریدی.

واو گونکی شرائطده سوسیالیست لیدرلری‌نین علنی اولاراق کومونیستلر ایله مخالفت گوسترمکه جرات ایتمدیکلری ایچون چوخ مترقی و دموکراتیک بیر اساسی قانون تدوین ایدیلدی. بو قانوندا، همیشه فرانسه ارتجاعینین سنگری اولان «سنا» مجلسی‌نین وجودی ایله موافقت ایدیلمه‌میش ایدی و هابئله جمهور رئیسه غیر لازمی اختیارلارین وئریلمه‌سی ایله مخالفت اولونموش ایدی. فعلا فرانسه ارتجاعیت دایاغی اولان «رادیکال» پارتیسی و باشقا کیچیک پارتی‌لر و هابئله «دوگل»ین طرفداری تانینمیش اولان جمهوریتچی خلق پارتیسی بو قانون ایله مخالفت گوستردیلر. چونکه، بو قانون خلق کتله‌لرینی اولدیقجا مؤثر بیر وجهیله فرانسه‌نین مقدراتینین تعیینینده اشتراک ایتدیریردی. بو قانون عین حالدا «آنگلیز - آمریقان» سرمایه‌دار محفل‌لرینی ده ممنون ایتمه‌مکده ایدی.

یدی آیدان سونرا نهایتی وئره‌رک دوم ونی گلدیگنده، تازا قانون اساسی علیهینه داخلی و خارجی سرمایه‌دارلار و مرتجعلر طرفیندن شدتلی تبلیغات عمله گلدی، منجمله آمریقا حکومتی فرانسیز سوسیالیست پارتیسی لیدری اولان «لئون بلوم»ین فوق‌العاده بیر مأموریتی نتیجه‌سینده فرانسه‌یه ۲ میلیارد دولار اعتبار وئرمکله فرانسه‌ده بویوک تبلیغاتا یول آچدی.

نتیجه‌ده فرانسیز خلقینین متوسط طبقه‌لرینی موهوم کومونیسم خطری و مالکیتین الدن گئتمه‌سی ایله تهدید ایتدیلر و خلاصه برینجی «اساسی قانون» خلقین تصویبینه یئتیشمه‌دی!

ایکینجی انتخاباتدا فرانسه‌نین بوتون مرتجع محفل‌لری، و هابئله «رادیکال» و «جمهوریتچی آزادلیق» فرقه‌لری‌نین عضولری (موقعیت احتماللاری ضعیف اولان ناحیه‌لرده) «جمهوریتچی خلق فرقه» سینه رای وئردیلر؛ بو دفعه معروف فرانسه خائنی محاربه‌دن اول رادیکال پارتیسی لیدرلریندن اولان، فرانسه‌نی محاربه‌یه سوروکله‌ین و مونیخ افتضاحینی توره‌دن «دالادیه» حیاسیزجاسینا اوز فرقه‌سی طرفیندن انتخاباتدا نامزد گوستریلدی و مجلسه انتخاب اولوندی. مجلسده کومونیستلرین شدید اعتراضلارینا باخمایاراق، فرانسه ارتجاعی فرقه‌لری و حتی سوسیالیست فرقه‌سینین موافق رایی اثرینده اونون اعتبارنامه‌سی قبول ایدیلدی.

سوسیالیست فرقه‌سی اوز لیدرلری‌نین بو کیمی تزلزلی وایکی اوزلی سیاستلری سایه‌سینده ۲۴ قدر کرسی الدن وئردی. کومونیست فرقه‌سی ایسه

اوز دوزگون و دوغرو خط حرکتی سایه‌سینده گئچمیش انتخاباته نسبتا اوچ یوز اللی مین آرتیق رای الده ایتدی. نتیجه‌ده مجلسده جمهوریتچی خلق پارتیسی برینجی، کومونیست فرقه‌سی ایکینجی و سوسیالیستلر حزبی ایسه اوچونجی موقعی احراز ایتدیلر.

آذربایجان روزنامه‌سینین ۱۹ نجی نمره‌سینده اشارت ایدیلمیش اولدوقی کیمی ایندی بو مجلس‌ده هر اوچ فرقه‌نین موافقت ایله نسبتا معتدل بیر اساسی قانون تدوین ایدیلمکده‌دیر - بو قانون نه‌ده «سنا» مجلسینین وجودی ایله مخالفت ایتمیش فقط فرانسه اتحادیه‌سی (مستعمراتی) مجلسینی بیر ایکینجی و مشاور عنوانلی مجلس کیمی تانیمیشدیر. بو ایکینجی ۲۷ آی طرفینده فرانسه ارتجاعی داخلی و بین‌المللی وضعدن استفاده ایده‌رک باش قالدیرماقا موفق اولموشدیر. ایندی ژنرال «دوغول» بوباندین قهرمانی کیمی گورونمکده‌دیر.

ایندی مؤسسلر مجلسینده «دوغول» طرفدارلاری اتحادیه‌سی «صدری آدینا» «رنه قاپیتان» آدلی بیر نماینده، خلقی بنی «قانون اساسی» نی بئی‌دن رد ایتمکه دعوت ایتمیش و هابئله نتیجه گون اول جرچیل «زوریخ»ده اوز «بیرلشمیش اوروپا اولکه‌لری» حقینده دانیشیرکن «ژنرال دوغول» دا فرانسیزلاری بو قانون علیهینه رای وئرمکه چاغیرمیش و بو قانونی دموقراسی ایله مخالف و هرج و مرجه یا دیکتاتورلیقا سوق ایدیجی بیر قانون آدلاندیرمیشدیر.

بو صیرادا، فرانسه‌ده خارجی و داخلی سرمایه‌دارلار طرفیندن گوروکه‌نت بیر ضد کومونیست و ضد شوروی تبلیغات آلووی بوکسلمکده‌دیر.

«پراودا» روزنامه‌سی مخبرلریندن «ایساکوف» اوز مقاله‌سینده گوستردیگی بیر خبرده بئله یازماقدادیر: «ایندی فرانسه‌ده شدتلی بیر ضد کومونیست و ضد شوروی تبلیغات دوام ایتمکده‌دیر. حتی پاری رسمی دولت

اورقانی اولان «اومونته» غزیته‌سی و هابئله سوسیالیست اورقانی «لوپوپولر» بو تبلیغاتدا اشتراک ایدیرلر. فرانسیز حکومتی نماینده‌لری صلح کونفرانسیندا انگلوساکسون بلوکی سیاستی آرخاسیجا سوروکله‌نیر و ضد شوروی تاکتیک‌لری تقویت ایدیرلر.»

لئون بلوم و اونون یولداشلاری ۱۹۴۵ ده کومونیستلر طرفیندن پیشنهاد ایدیلن ائتلاف پیشنهادینی رد ایتمکله فرانسه دموقراسی‌سینه بویوک لطمه ووردیقلاری کیمی ایندی ده انگلیز تبلیغاتی شیپورچیسی رولی اویناماقلا فرانسه‌نی یئنی بیر بدبختلیکه سوق ایده‌نلره یاردیم گوسترمکده‌دیرلر.

«دوغول» و طرفدارلاری یئنی دن فرانسه‌نی بیر مبهم و لجیسز قطع وضعده ساخلاماقا و بئله‌لیکله یئنی‌الداتی و هابئله داخلی ارتجاعین چالاماسینا یاردیم ایتمکه و فرانسه‌نی همیشه‌لیک اولاراق آنگلوساکسون‌لارین الکیه آتاقا چالیشیرلار.

[illegible]

ژنرالیسموس ستالینین جوابی

اول صفحه‌دن بقیه

محکم و اوزون سورمن صلح یاراتماق ایچون ان مهم تامیناتلاردان بیری در.

سئوال - غربی آوروپانو کومونیست فرقه‌لرینین یئریدیگی سیاستین «موسکووادان وئریلدیگی» باره‌سینده‌کی اتهام حقینده سیزین رایینیز نه‌دیر؟

جواب - من بو اتهامی هیتلر - تویئللرین یوجا چیخمیش جبه‌خانه‌سیندن اخذ ایدیلن جفنگیات حساب ائدیرم.

سئوال - مذکوره آیریلیقین موجود اولماسینا باخمایاراق سووت اتفاقی ایله غرب دموکراتلاری آراسیندا دوست جاسینا و اوزون سورمن امک داشلیق امکانینا و اولولشتین اوز لقلتینده دئدیگی کیمی، ایکی سیستم آراسیندا «دوستجاسینا یاریشا» سیز ایناییرسینیزمی؟

جواب - شک سیز ایناییرام.

سئوال - لیبوریست پارتیاسینین نماینده هیئتی بورادا اولان زمان سیز، چهو ایتدیم سه سووت اتفاقی ایله بویوک بریتانیا آراسیندا دوستلیق مناسبتلری ممکن اولدوقینا امین اولدیغینیزی بیلدیرمیشدینیز. انگلیس خلقینین گئتدیش کتله‌لرینین آرزو ایتدیگی بو جور مناسبتلرین یارادیلماسینا نه کومک ائده بیلردی؟

جواب - سووت اتفاقی ایله بویوک بریتانیا آراسیندا دوستلیق مناسبتلرینین ممکن اولدوقینا دوغرو دان دا امینم. بو اولکه‌لر آراسیندا سیاسی، تجارت و مدنی علاقه‌لرین قوتلنمه‌سی بو جور مناسبتلر یارادیلماسینا خیلی کومک ائدردی.

سئوال - بوتون آمریکا توشو نلاری نین چین دن تئز بیر زماندا چکیلمه‌سینی سیز گلجک صلح ایچون بیرینجی درجه واجب حساب ائدیرسینیزمی؟

جواب - بلی، حساب ائدیرم.

سئوال - آتوم بومباسینین حقیقتده آمریقا بیرلشمیش شتاتلارینین انحصاریندا اولماسینی سیز صلح ایچون باشلیجا تهلکه‌لردن بیری حساب ائدیرسینیزمی؟

جواب - من آتوم بومباسینی، بعضی سیاسی خادم‌لری حساب ایتدیکلری میل گوستردیکلری قدر جدی قوت سایمیرام. آتوم بومبالاری عصبلری ضعیف اولان آداملاری قورخوتماق ایچوندور. لاکن بو بومبالار محاربه‌نین مقدراتینی حل ائده بیلمز، چونکه اونون ایچون آتوم بومبالاری هئچ ده کافی دئییلدیر. البته، آتوم بومباسی سرینین انحصاردا اولماسی تهلکه دوغورور لاکن بونا قارشی [illegible] ایکی واسطه واردیر:

الف - آتوم بومباسینین انحصاردا قالماسی اوزون مدت دوام ائده بیلمز.

ب - آتوم بومباسینین ایشله‌دیلمه‌سی قدغن ائدیله‌جکدیر.

سئوال - سووت اتفاقی کومونیزمه دوغرو داها آرتیق ایره‌لی له‌دیکجه، بو مسئله سووت اتفاقینا عائد اولدوقیندان، اونون خارجی عالمله دینج امکداشلیق امکانی‌نین آزالاجاغینی سیز گمان ائدیرسینیزمی؟ «بیر اولکه‌ده کومونیزم» ممکن‌دیرمی؟

جواب - من شبهه ائتمیرم که، دینج امکداشلیق امکانی نه اینکه آزالمایاجاق، حتی آرتاجاقدیر. «بیر اولکه‌ده کومونیزم» تمامیله ممکن‌دیر، خصوصا سووت اتفاقی کیمی بیر اولکه‌ده.

لهستانین موقتی مجلسینده

لهستان موقتی مجلسی جلسه‌سینده سئچکیلر قانونی ۲۰۶ موافق رای ایله تصویب اولونموشدور ۴۰ نفر ده مخالف رای وئرمیشلر. بو قانونه موجبینه سئچکیلر مستقیم گیزلی آزاد و مساوی حالده عملی اولاجاقدیر ۲۱ یاشینا یئتیشنلر رای وئریب هابئله برنجی دفعه اولاراق سربازلار انتخاباتاندا شرکت ایده‌جکلر.

فرانسه‌نین موسسان مجلسی اساسی قانونین لایحه‌سینی تصویب ایتمیشدیر

فرانسه موسسان مجلسی اساسی قانونین لایحه‌سینی تصویب ایتمیشدیر. اکتبر آیینین ۱۸ - نده اساسی قانونین لایحه‌سی باره‌سینده عموم خلقدن رای آلیناجاقدیر.

معارفده

شنبه گونی مهر آیینین ۲ سینده معارف اداره‌سینده بوتون مدرسه مدیرلری ایله جوانلار تشکیلاتی مسئوللارینین جلسه‌سی کئچیریلمیشدیر. جلسه‌ده مدرسه‌لرین جوانلار تشکیلاتی ایله سیخ رابطه ساخلاماسیندان اوتری قطعی تصمیملر آلیندی.

اهر محلی فرقه قومیته‌سینده

اهر محلی فرقه قومیته‌سینین کونفرانسی موفقیتله خاتمه تاپمیشدیر. کونفرانسدا بیر چوخ اهمیتلی تصمیم‌لر آلینمیش و محلی قومیته اونلارین جیاته کئچیریلمه‌سینده فعالیت گوسترمه‌سینی وعده ایتمیشدیر.

اعلان

آدلاری‌نی ماماملیق‌دا کورلته‌سینه ثبت ایتدیرن داوطلب لره: بو وسیله ایله اخطار اولونور که مهر آیینین ۵ نده اوزلرینی ولادت ایوینده معرفیله ایتسینلر

تل ۳۰۸ ۱-۳

آذربایجان صحیه اداره‌سی